Teknikföretagen

20260127

Avsändare och signatärer:
Patrik Sandgren, Näringspolitiska avdelning
Christer Lundin, Regionchef, Region Mitt

Till
Region Södermanland

Remiss strategiska inriktningar för digital infrastruktur, DNR: RUN-HRU24-0132

Svar på samråd för förslag till strategiska inriktningar för digital infrastruktur för Sörmland (DNR: RUN-HRU24-0132)

Teknikföretagen tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på region Södermanland förslag på strategisk inriktning för digital infrastruktur. Teknikföretagens 4500 medlemsföretag finns i hela Sverige däribland Södermanland och står totalt för en tredjedel av Sveriges export och över en miljon jobb. Det är ett föredömligt och utmärkt initiativ från region Södermanland att adressera den digitala infrastrukturen från ett regionalt perspektiv.

Teknikföretagen kan konstatera att strategin innehåller en målbild som återknyter till nationella prioriteringar - men att ***vision och mål*** skulle kunna förtydligas och ges en mer prominent plats i strategin. (*”Målet är att skapa en långsiktigt hållbar, säker och jämlik digital uppkoppling för invånare, företag och samhällsservice i hela länet.*”). Det vore därtill önskvärt med ett avsnitt som explicit fokuserar på ***näringslivets behov*** samt skrivningar som betonar vikten av att ***den strategiska inriktningen kontinuerligt följs upp*** och vid behov revideras. Sistnämnda skulle underlättas av tydliga mätetal eller andra indikatorer vilket inte är synbart eller omnämns i förslaget på den strategiska inriktningen. En transparent uppföljningsprocess vore under alla omständigheter önskvärd.

Angående prioriterade områden

Strategin lyfter fram sex områden. Dessa är:

- Efteranslutningar – säkerställa att hushåll och arbetsställen som inte anslöt sig vid första utbyggnaden får möjlighet att koppla upp sig.
- Snabbare teknikskiften – stödja övergången till 5G och övriga framtida teknologier.
- Tillförlitlighet och säkerhet – stärka robusthet och motståndskraft i näten.
- Konkurrens och slutkundspriser – främja en öppen marknad med rimliga priser.
- Mobiltäckning för tågresenärer – förbättra konnektivitet längs järnvägar.
- Stöd till utbyggnad – verka för att statliga och EU-medel används effektivt för att nå även kostsamma landsbygdsområden.

Teknikföretagen har inget att invända mot ovanstående områden men skulle önska att strategin tydligare synliggjorde de behov som finns inom näringslivet i Södermanland - idag och framåt. Behovsbilden skulle exempelvis kunna formuleras i termer av hastigheter, svarstider (latens) och yttäckning med exemplifiering av digitala tjänster och uppkopplade verksamheter. Från Teknikföretagens perspektiv är det inte vedertaget hur näringslivet i Södermanland idag använder den digitala infrastrukturen och hur dessa användningsmönster kan förväntas förändras eller förstärkas, varför det finns goda skäl att uppmärksamma detta. Inte minst skulle en sådan beskrivning ge ökad klarhet kring vilka utmaningar som finns i nuvarande nätutbyggnad och nätarkitektur i Södermanland.

Teknikföretagens starkaste rekommendation är att ovanstående lista över prioriterade områden kompletteras med ett område som specifikt pekar på näringslivets behov utifrån regionens förutsättningar. Önskvärt vore också att regionen tillskapar ett nätverk för företag kopplat till lärande och erfarenhetsutbyte kring nyttjande av digital infrastruktur. Det skulle exempelvis kunna inkludera frågor kring robusthet, inomhustäckning och användning av privata nät för 5G. Södermanland har inte minst många viktiga företag inom teknikindustrin som det finns goda skäl att konsultera.

Angående regionens roll

Teknikföretagen kan också konstatera att även om strategin är framåtblickande skulle den kunna förstärkas genom att tydligare framhålla regionens roll och ambition. Att regionen ger uttryck för en vilja att ta ett ledarskap i frågan om digital infrastruktur och driva på arbetet (genom att sammankalla, adressera och initiera aktiviteter) skulle - från Teknikföretagens perspektiv - vara önskvärt och kunna ge ökad tyngd åt strategins innehåll. Teknikföretagen gör bedömningen att ingen annan aktör är beredd att ta en regionsövergripande roll. Avsaknad av en proaktiv region riskerar att skapa ett vakuum mellan det arbete som görs på lokal nivå och nationellt. Det handlar också om att förtydliga att regionen har mandat och möjlighet att nyttja de plattformar där det finns etablerad verksamhet (exempelvis inom Mälardalstrafik).

Angående viljeinriktning och förslag på aktiviteter

Teknikföretagen skulle därtill rekommendera att spekulativa, defensiva och svävande skrivningar tas bort ur strategin. Det handlar exempelvis om formuleringar av typen ”Kanske kan det ändras när Trafikverket byter till 5G-teknik” eller (på aktivitetsnivå där det skrivs): ”Kanske sätta ett mål att åtminstone göra några tiotal efteranslutningar per år som man annars inte skulle ha gjort” och ”Öppna dialogen gentemot departementet, kanske i samverkan med andra regioner”. Ytterligare exempel är skrivningen: ” ’’Det behöver antagligen till en omfördelning av framtida bredbandsstöd för att

möta användarnas behov och efterfrågan.” Regionens hållning och avsikt att verka för aktiviteter i en specifik riktning vore önskvärd att förtydliga.

Vidare vill Teknikföretagen också rekommendera att aktiviteter i avsnittet om efteranslutningar ses över. Här bör tonaliteten ändras och en tydligare viljeinriktning ges. En ”Plan B” bör tydliggöras. Om inte efteranslutningar kan göras för fiber rekommenderar Teknikföretagen att regionen överväger andra alternativ, exempelvis att säkerställa att det finns tillgång till mobilt bredband av god kvalitet.

Angående vikten av snabba teknikskiften

Teknikföretagen ser det som positivt att strategin lyfter fram snabba teknikskiften som ett mål, och att det i strategin finns en argumentation om varför det är en rimlig hållning att förespråka uppgradering och en modern infrastruktur. Däremot skulle strategin tjäna på att tydliggöra skrivningar om investeringsbehovet.

Angående investeringsbehov

Teknikföretagen ser gärna att region Södermanland synliggör det framtida investeringsbehovet (i digital infrastruktur) i regionen på ett så transparent och tydligt sätt som möjligt. Är det rimligt att nuvarande nivåer kommer att stabileras på en lägre nivå eller talar den kontinuerliga utvecklingen av näten att det ständigt kommer behövas en jämn och hög investeringsnivå (i syfte att anpassa och förstärka kapacitet och funktionalitet)? Kort sagt skulle strategin tjäna på att presentera ett estimat för investeringsnivåer eller synliggöra några olika scenarier för hur investeringsnivåerna kan tänkas (eller skulle behöva) utvecklas under de kommande tio åren givet de förväntade användningsmönstren och behoven.

Angående hinder för digitalisering

Teknikföretagen vill också uppmana region Södermanland att tydliggöra (hur och på vilket sätt) som ”bredbandet” är ”det största hindret för digitalisering, dubbelt så stort som att det är tekniskt komplicerat”. Är det exempelvis otillräcklig yttäckning, hastighet eller kvalitet som ligger bakom uppfattningen att konnektiviteten är utmaningen? Är det säkerhet? Teknikföretagen, som har en ansenlig mängd medlemsföretag i Södermanland, har i egna undersökningar bland organisationens medlemmar, kunnat konstatera att bredband - i mycket begränsad utsträckning - är en betydande utmaning för digitalisering. Det är snarare faktorer så som tillgång till resurser (kompetens och kapital) samt organisatoriska hinder som står i vägen för digitalisering. Detta gör det särskilt relevant och intressant att förstå varför bredbandet är det största hindret i Södermanland.

Angående tillförlitlighet och säkerhet

I avsnittet om tillförlighet och säkerhet lyfter strategin fram att åtgärder och investeringar som krävs för att öka tillförlitlighet och säkerhet i digital infrastruktur är mycket kostsamt - särskilt när den redundanta kapaciteten bara utnyttjas vid påfrestningar. Teknikföretagen vill här framhålla att det vore av stort intresse att kunna kvantifiera vilken nivå av investeringar som skulle behövas inom region Södermanland med avseende på säkerhet. En sådan prognos skulle kunna komplettera estimatet av det totala behovet av investeringar i bredbandsinfrastruktur och påvisa att säkerhet är viktigt – men också extremt resurskrävande.

Kopplat till ovanstående reagerar Teknikföretagen med viss oro på strategins skrivningar som handlar om att formerna för samverkan kring tillförlighet och säkerhet är oklara. Det är särskilt alvarligt att varken regionen eller kommunerna har ett tydligt utpekat ansvar. Här skulle det, ur Teknikföretagens perspektiv, vara önskvärt med en mer proaktiv inställning och ledarskap från regionen och tydlighet på viljeinriktning i strategin. Som nämnts i tidigare avsnitt bör regionen överväga att samla relevanta aktörsnätverk, inte minst av företag. Regionen är viktig och bör inte underskatta eller förminska sin roll.